

УДК 504.05

НЕ УТИЛІЗОВАНІ ЕЛЕМЕНТИ ЖИВЛЕННЯ – ЕКОЛОГІЧНА КАТАСТРОФА

Студ. В.О. Чупира, гр. БМЕ-13

Наук. керівник доц. В.В. Скідан

Київський національний університет технологій та дизайну

Однією з найбільших екологічних проблем є зростання обсягів використаної електроніки та супутнього обладнання, серед яких особливу загрозу становлять відпрацьовані батарейки.

Батарейки – це хімічні джерела струму, елементи яких вступають у реакцію, що під дією заряду перетворюється на електричну енергію. Ці елементи є токсичними та небезпечними, оскільки містять:

- свинець (накопичується в нирках, спричинює нервові розлади, захворювання мозку);
- кадмій (є токсичним для легенів та нирок);
- ртуть (послаблює зір, слух, призводить до захворювань органів дихання, рухового апарату);
- нікель і цинк (спричинюють дерматити);
- луги (зумовлюють опіки слизових оболонок і шкіри).

Батарейки не знешкоджуються методами утилізації звичайного сміття і потребують спеціального оброблення для знешкодження. Розкладання однієї неправильно утилізованої пальчикової батарейки триває понад 20 років.

Одна відпрацьована батарейка, потрапляючи у довкілля, забруднює 400 л води або 20 м² ґрунту.

У країнах ЄС дуже серйозно ставляться до заходів запобігання екологічній загрозі, пов'язаній з накопиченням електронних відходів. Європейська комісія ухвалила два важливі документи – Директиву про відходи електричного та електронного обладнання й Директиву про обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні 2002/95/ЄС. Основними їхніми цілями є підвищення обсягів вторинного перероблення електронних відходів і скорочення їх кількості. Виробники фінансують процес поводження з електронними відходами через цільовий грошовий платіж до спеціального фонду повторного перероблення. В Європі є кілька заводів, які мають потужності для переробки батарейок, зокрема: у Швейцарії (Batrec Industrie AG), Італії (TERMAR), Франції (Tredi), Болгарії (Nadin).

Основною причиною накопичення батарейок на смітниках, а не на переробних підприємствах є відсутність в Україні законодавчого поля, що має регулювати весь процес поводження з такими відходами – від виробництва або імпорту нового обладнання в Україну до організації збирання, перероблення та утилізації відпрацьованої техніки. Ще в 2006 році в Україні було ухвалено базовий Закон у цій сфері – «Про хімічні джерела струму», який вперше окремо врегулював поводження з цим видом відходів. Але він так і залишився законом, який не виконується. Сьогодні, замість широкої мережі приймання та утилізації, Україна має лише поодинокі спроби громадськості своїми силами реалізувати ті завдання, які, за цим законом, мають виконувати спеціальні підприємства. Так кураторами та активістами Еко-клуба КНУТД розпочато роботу з налагодження належної утилізації відпрацьованих батарейок!

